

NYIREGyhÁZA

SZABOLCSMEGYE ÉS NYIREGyhÁZA VÁROS ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ
VEGYES TARTALMU HETILAP.

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Előfizetési árak:		Név, vagy bérmentlenül küldött kéziratok nem vétetnek figyelembe. Kéziratok nem adatnak vissza.	Nagy terjedelmű s többször hirdetendők alku szerint is a legjutányosabban felvételnek.
Helyben és postán küldve:			
Egy évre 6 frt	Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.		Bélyegdíj minden beiktatásért külön 30 kr.
Fél évre 3 „	Egyes szám . . . „ 6 „		
Előfizetési pénzek s minden közlemény: n.-kálló-utca 1040. szám alatt — a szerkesztőséghez bérmentve küldendők.		Három hasábos petit-sor egyszeri hirdetésnél 5, többszörinél 4 kr.	Nyilvtári közlemények minden három hasábos petit sorért 20 kr. díj vétetik.

Nyiregyháza, január 16.

Több éve mult annak, hogy a nagyon áttelekkönyvezések körül, napról-napra felmerült és felmerülendő rendeltenségek és visszaélések ellen szót emeltünk, akkor csupán annyi credménye lett felszólalásunknak, hogy szigorú rendeletben el lettek tiltva a zug-prókátorok, zugirkászok, a vagyon-átírás felvállalása és eszközlésétől.

Ezen rendelet nagyon is szükséges volt. Azonban ez is, mint — fájdalom — hazánkban a legtöbb törvény és rendelet, csak írott malaszt maradt.

A törvények és rendeleteknek, nincs nemzet, mely nagyobb bőségben volna, mint mi vagyunk, de törvényeink és rendeleteink igen ritkán hajthatnak végre, különösen akkor, ha az a végrehajtó közegek anyagi érdeket is érintik. — Így vagyunk ezen rendelettel is. Ezt is, mint annyi mást, legtöbbször azok szegik meg, a kik hivatva volnának annak érvényt szerezni, ez okozta aztán azt, hogy ezerekre megyen az oly birtokteleshely száma, a melyek már 4-ik 5-ik kézen is vannak és még is az első eladó nevén állanak nyilván könyvileg. Ez okozza azon szomorú eseményeket, hogy a harmadik vagy negyedik jöhíszemű vevő egyszer csak azon veszi észre magát, hogy jogos birtokát, egy általa talán nem is ismert, — előző tulajdonos adóssága miatt elárverezik, ő láthat, fut-hat aztán Péterről Pálhoz, költeth dertire borura, ha annak kitől ő megvette nincs vagyona: csak hájjal kente a szalonát.

Megtörténik ugyan néha, hogy kárpótlást nyer attól a kitől ő vette, de addig elkölti felét a nyert kárpótlásnak, míg ellenben akkor is csak a vesztes fél személye változik, de a veszteség — mely azon telettkönyvi zavarokból ered, nem hogy elenyésznek, de sőt inkább megkészszerződik.

Szomorú tapasztalatok iratják velünk ezen sorokat, még füleinkbe eseng az e miatt tönkrejutott polgártársaink jajja, még élénk emlékeinkben vannak az ily veszteségek következtében omlott keserű könyek.

A legelszomorítóbb ezen eseteknél az, hogy ezen rendeltenségek folytán előállott óriási veszteségek, rendszeren a legszegényebb sorsu és járatlan polgárainkat sújtják; kik megvévén egy darab földesekét, annak átírását rábizzzák egyik

vagy másik lelkiismeret nélküli egyénre, kik vagy elköltvén a bélyegre adott pénzt, az átíratás eszközlési képtelenek, vagy tudatlanok a telettkönyvezés terén és az átírást helytelenül eszközlik.

Polgári kötelességet véltünk teljesíteni, ezen felszólalásunk által, vajha kívánt eredménye lenne!

A baj olyan nagy, hogy azt mielőbb nem orvosolni, — még pedig gyökeresen, — bün a tulajdonjog szent-sége ellen.

Gávy Sándor.

Nyiregyháza város képviselögyűlése gyűlésterméből.

Folyó év jan. 12-én Nyiregyháza város képviselögyűlést tartott, melyben letörgyalattak:

1-ször. A eselőfoglalásról szóló bizottsági jelentés. E tárgyánál hosszantartó vita fejlődött ki, mivel egy a eselőfoglaló bizottság, mint a pénzügyi küldöttség a már kész költségvetés mellőzésével, részint új beruházások eszközlését indítványozza, bár többen határozottan ellenézték mindkettőt, még is az erdő kerülek fizetése 1—1 pár eszímával, a esorások bére 80 kről 1 frtra 2 kőből gabona helyett 3 kőbőlre emeltetett. Ezenkívül a pandurok létszáma 6-ról 7-re emeltetni határozottatott. Ezen kiadása a városnak fedezetek ugyan a külső palátásktól elvont föld, illetve kaszállóhelyi illetmények jövedelméből, de az előbbeni két tételnek nincs fedezete. Ezek tárgyalása alatt Török Péter képviselői tag erősen ki kell azon eljárás ellen, mely szerint még a városi eselőfoglalás is pártfogolás szerint történik, innen van aztán, monda ő, hogy oly egyének fogadtatnak fel, mint legközelebb is történjék a kik a helyett, hogy személy és vagyon-biztonságunknak hüőrei lennének, magok követik el a legnagyobb merényleteket, mint legközelebb is történjék, hogy az alig 3 nappal azelőtt különös kedvezmény folytán felfogadott éjjeli őr agyon ütött egy köcsist. Hasonló értelemben nyilatkozik Textóris Mátyás k. tag is. A kiküldött bizottság egy új erdőkerülő ház felépítését javasolja a városmajor mellett. Elvetették. Közbe egy nevesleges jelenet adta elő magát, ugyanis: midőn a vita legjavába folyt, betoppán egy közönséges baka, oda tiszteleg a polgármester urhoz és jelenti ékes szlávnyelven, hogy őtet a tisztje azért küldte ide, hogy ennek az irásnak (a kezében levő irásra mutat) a polgármester ur írjon alá, nem törődve egy szikrát sem a hely méltóságával, sem senkivel a világban.

E kizavart olesó jelenet után szót emel Bodnár István s szabatos beszédében igen szépen indokolván a takarékoskosságszükségét hosszabban fejtegeti városi gazdálkodásunk helytelen voltát (egy alkalmatlan hang közbeszólt, akkor is így kellett volna beszélni, mikor a

nagy kölcsön ügyben eljár küldöttség jutalmazásáról volt szó.)

Hosszabb vitára nyújtott alkalmat a 8 torony őr meg, vagy megnem tartása. Minthogy azonban ezek csupán 50 frt évi bért kapnak, mert az evangélica egyház által, mint harangozó és sirások tartatvan, onnan huzzák legnagyobb fizetésüket s csak így képesek 50 frt évi bérért teljesíteni tűzóri kötelezettségüket, de még ha 2 tűzört fogadna is a város — pedig kettő kevés lenne — még az is többbe kerülne a fent említett 8 toronyőr, mostani fizetésénél, meghagyatni határozottatott.

A város által eddig tartott fogatok száma leszállítása érdekében szintén hosszas vita fejlődött ki, ellene szállottak id. Hody Gyula, Simon Endre, mellette Bodnár István urak, míg végre Mezőssy László ur azon indítványára, — melyet az egész képviselögyűlés helyeselt — hogy a városnak 4-es fogatu hintós fogatára semmi szükség, s hogy a város egy ily sok pénzbe kerülő fogatot — most már, midőn a megye székhelye is itt van s nem kell Kállóba járni, — nem tarthat csupán csak azért, hogy egyik másik tisztviselő kényelmesen kiköcsözök a tanyákra; nem ugyan a hintós 4-es fogat, de az 5 fogat közzül egy megszüntetni határozottatott.

2-ször. A legtöbb adót fizetők névjegyzéke, miután abból Fábry László, mivel gondnokság alatt áll, Ngos Horins Ferencz tüzor, székí elnök, mint állam hivatalnok és Burger Jeremiás, mert imm nem tud a községi rendezésről szóló törvényeink értelmében kitörültek a helyükbe a sorrend szerint következő legtöbb adótfizető három egyén bevétetett. Fel olvastatvan tudomásul vétetett.

3-ször. A mértek hitelesítő hivatalról be-terjesztett bizottsági vélemény: mely szerint e hivatalt a város által továbbra is meghagyandónak s házilag kezelendőnek véleményezi s továbbá egy, a buzatérn felállandó mérő meghozatalát javajva egyszerűsmond javaslata hozza, hogy minden polgár, ki anyiregyházai piacon élet neműt elad vagy vesz azon, köteles legyen szemes élet árut megmérteni, s melyben a mérés díjját 1 hectoliterig 1 kr, azon felül pedig 2—2 krban kívánja megállapítani: — egész terjedelmében elfogadtatott.

4-szer. Harsányi József és Szalay István kérelmeik, mely szerint a Haczal Márton féle alapítványból eddig élvezett ösztöndíjjaikat, melyeket kiképzetésük idejéig élveztek a gyakornoki évekre is kiterjeszteni kérték, — a szakbizottság véleménye folytán elvetettek s az ösztöndíj elnyerése végett, — pályázat határozottatott nyitattni.

5-ször. Olvastatott Oltványi Endre adóügyi számvevő kérvénye, melyben az új adó-törvény folytán megszorodott teendő miatt fizetés felemelést kér. Azon indokból, hogy a felhalmazott munkát ha most — ugy nagyobb fizetés esetén sem lesz képes — elvégezni; a fizetés emelés eljetegetett; azonban napdíjjal T. Kömives Károly ur határozottatott segítségül mellé adatni.

Ugyancsak ezen alkalmatól olvastatott Joszka János városközi pénztárnok kérvénye, melyben ő is szintén a városi pásti földelk

eladása folytán a pénztári kezelésbe beékelte egy új ága miatt a pénz kezelésnek, de mert az egész városi tisztúrk között legrosszabbul van munkaköréhez mérten díjazva, fizetés javítását kér. — Bár az összes képviselők egyhangulag elismeri a pénztárnok ur hivatali buzgóságát és vas szorgalmát, mindazonáltal, kérelme ez uttal nem teljesíthetőnek határoztatik, azon kijelentéssel: hogy elismerést érdemlő szorgalmáért, jutalmazása kilitátsba helyeztetik.

A polgármesteri jelentés a költségvetésben érintett jegyzői nyugdíj tárgyában, mely a tárgy sorozatban 6-ik pont alatt jött elő, — továbbá a 7-ik pont alatti kérelme Kovács Lajos rendőrbiztosnak és végre; a Ziger Ede malom ügyében hozott tanácsi határozat az idő előre haladottsága miatt a jövő képviselői gyűlésre halasztatott.

Gyűlés vége d. u. 1 és 1/4 óraker.

Szerény hangok a házi ipar érdekében.

(Folytatás.)

Mint hogy pedig a most említett szalma vagy gyékény székek készítményét — tudtommal e sorok íróján (Mikécz József) kivül, csak Varga Antal nyíregyházi ref. lelkész tudja; én ezenel szíveskedéssel ajánlok azoknak készítményét mindazokkal megismertetni: a kik annak megtanulása végett hozzám fordulni szívesek lesznek; és megvagyok róla győződve, miszerint Varga Antal ur is — a kitől én tanultam — hasonló készséggel fogja bevezetni a tanulni öhajítókat.

Ilyen második helyen a gyümölcs és huszordó vészéből font kő s a r a k készítése.

Ezen házi ipar termelvények oly nagy kelendőségnek örvendenek országjárta, hogy ezen ezikk készítésének hasznos voltát egészen feleslegesnek tarjuk, hosszasan bizonyítani e helyütt.

Legjobb bizonyíték erre nézve azon tény, miszerint, hazánk felvidékén ezen házi ipar termék készítésének tanítása végett kénytelenek vagyunk a már elől nevezett tanodához fordulni.

Sajnos, hogy városunk, sőt megyénk egész területén nem ismernek egyvánt a ki ezen ezikk készítményét tudná; s így, annak el-sajajitása végett is kénytelenek vagyunk a már elől nevezett tanodához fordulni.

Különösen érdekében fekszik ezen házi ipart megtanulni a Tisza mellett lakó polgáraitársainknak, hol a hozzávaló fitz vessző oly nagy mennyiségben található; a milyenbe talán sehol e világon.

Melegen ajánljuk ez ügy felkarolását megyénk összes lakosságának figyelmébe, de különösen felhívjuk erre megyénk gazdasági egyesületének figyelmét, mely oly sok szép és nemes dolgot karolt már fel eddig is, hogy azért méltán elismerést érdemel.

Hazánk egy nagy kincsébánya, ennek minden hantja dus vagyonat takar, csak kutató szellem hiányzik az azt közelműten taposó népnél.

(Folyt. köv.)

V I D É K.

Gyula háza (Szaboles) u. p. Karász.

Január 17. 1877.

Igen tisztelt uram!

A napokban került kezémhez ön lapja a „Nyíregyháza” melyről én idáig semmit sem tudtam, és ösztönit valloem meg, igen megörövendtetett, hogy a „Szaboles” egykori érdemes munkatársa ma, a birodalom hanyatlásának idejében, oly független szellemben szerkesztett lapot indított meg, melyre — a viszonyokat tekintve — Szabolesmegyében már régen szükség lett volna.

Ha a szerkesztőt, példányok közzől maradt volna még heverőben, kérem azt számomra megindítani vizsanzásul ígérem én is, hogy szerény tehetségemmel mérten fölkeresem becses lapját dolgozatommal.

Melyek után boldog újévet és sok előlözöt őhajta, és ajánlva magam szívélyes barátságába,

maradtam

önök
Patak Árpád.

Csalánok

Azt mondja Páter Makutyi: hogy igaz, — mi azonban nem merünk érte kezességét vállalni. — miszerint van e városban két árva gyermek a kikért a nyíregyházi árvaszék 10—10 fnt tápdíjját fizet egy nemes szívű (?) kofának.

Ez még eddig csak hagyján. — De a dolognak az a furesdja: hogy ezen két árvamásnál szolgálatban van s így az illető kofasága se tápot, se ruhát nem ad nekik.

Hajja maga Páter Makutyi ha ez igaz, — és maga ezt biztosan tudja, bünt követ el ha be nem jelenti a városi árvaszéknek!

Árva család

Irodalom művészet

Táboros és Parsch zenemű kereskedésben megjelente s hozzájuk beküldettek: „Bölcsész esárdás” eredeti magyar zongorára szerző Rácz Pál ára 60 kr. — „Soldosné kedvelt dalai.” Ének hangra zongora kísérettel alkalmazta: Erkel Gyula, ára 80 kr. „Eredeti dalok” szerzette: Szabó Imre, zongora kísérettel előtá: Erkel Gyula, ára 1 ft. „Tollencz” Tóth Ede, népszimfoniák összes kedvelt dalai. Ének hangra alkalmazta zongora kísérettel: Erkel Gyula, ára 1 ft. „Vékony haja van a piros almának.” „Kerek az én kalapom.” „Csókra esőket adok én.” „Nem akar a fakó lovam legelni.” esárdások zongorára szerkeszté: Kende Pál, ára 60 kr. „Hajnalban” zongorára szerkeszté: Fahrbaeh ára 60 kr. „Kecskeméti híres vendég fogadó.” „Zápor esik a határon.” „Tizenkettő tizenhárom tizennégy.” „Egyet kettőt perdülök.” „Tiszapart van egy kis ház.” „Az adós az adós” Csárdás, zongorára szerkeszté: Bibor Gyula ára 60 kr. „Klárinétos az én nótam fujja.”

„Tulipántos a kalapom.” „Kivolt itt.” „Nincsen a faluba olyan legény mint Pista.” Csárdás, zongorára szerkeszté: Tisza Aladár, ára 60 kr. „Lesz halesz!” Rezzgő polka zongorára szerkeszté: Ellebogon Adolf, ára 50 kr. Czirkus polka, zongorára szerző Fahrbaeh ára 50 kr. „Unter Freien Himmel” Polka Fahrbaehól ára 50 kr. „Krk! Krk!” Polka Rozenzweig Vilmostól, ára 50 kr.

Mi újság itthon.

* **Hazafias tisztelettel** kérjük lapunk t. pártolói és barátait, szíveskedjenek az előfizetéseket mielőbb beküldeni, hogy tájékozhatassuk magunkat a nyomtatandó példányok mennyisége iránt de meg azért is, hogy lehetőleg megkíméltsünk az anyagi áldozatok hozatalától s a miatt több figyelmet fordíthassunk lapunk szellemi részére. A szellemi rész ha a közönség igényeinek meg akarunk felelni — ugy is elég gondot igényel. Szerk.

(—) **Ismétletlen** becsánat és szíves elnézésért kell eszedznünk a mélyen tisztelt olvasó közönséghez azon körülmény miatt: miszerint lapunk mult esütörtöki száma is elmaradt. Azonban még ezért is előre becsánatot kell kérnünk, ha netalán még egy ilyen eset állana elő, a mi, hogy megnevetőrténjék, — egész erőnkkel azon leszünk. Reméljük azonban, hogy ezen ön hibánkon kívüli esütért a n. é. közönség megbocsát nekünk, ismerve a jelen idők nyomósztó viszonyait s a kezdettel járó nehézségeket. Azon esékely vesztéséért, melyet ezen körülmény által szenvednek kedves olvasóink, igyekeznünk fogunk módot találni, mely szerint többszörösen kárpótolhatassuk. Szerkesztő.

* **Balogh Imre** apyái ref. tanító a mult év őszén született Imre nevű fiának keresztnevelékül Rudolf trónörökös és Valéria főhercegnőket híván meg. Keresztelési ajándékul 10—10 összesen 20 darab aranyat küldtek. Ez is szép!

(m) **A Nyíregyházi polgári olvasó egyület** f. hó 13-án miként előre jeleztük — taktáj tisztújító közgyűlést, megválasztattak a szépszámúal egybegyűlt tagok által: Elnöknök Kovács János, tanár mult évi elnök, jegyzőnek Jozsika János, mult évi jegyző, pénztárnoknak Pazar István, ur helyett ki azt semmi áron elfogadni nem akarta Kovács Ferenc. Minthogy ezen gyűlés érdekesebb határozatait rövid kivonatba közölni öhajtjuk, arról csak jövő számunkban szólhatunk a midőn már azokat a felvett jegyző könyvek nyomán közölhetjük.

(—) **Gyilkolási szándék.** Az örültségnek bizonyos neme szükségeltetik ahhoz, hogy azt a kit szeretünk meggyilkoljuk azért, mert az minket nem szeret. Ily örült állapotban levő nő akarta legkezelebb borotvával elnestszeni torkát katona szeretőjének, még pedig két ízben egymás után.

(c) **M. Kálbában** a megyeház értékesítése

Egy szenvedő hölgynek.

Beteg vagy jó hölgy... hervadt arczidon
Sötét fájdalmak égő lángja dul...
Beteg vagy!... vagyis jó lelked beteg;
Mely megcsalódott — mondhatatlanul!...
Csalódni szívnek!... Istenként ez...
Mert a csalódás kinja, sulya nagy!...
És te nemes hölgy ezen átoknak:
Nemesen tűrő, érzőszoba vagy...
Gyermek-lány valál... Angyalzivédnek
Tündérvendőt himzett a remény...
És felépíté szerelmek honát:
Ábrándvilágod rózsás szép terén!...
S így álmotadt át ifjú éveid...
És boldog valál... Oh mert hitted azt:
Boldog jövődnék állasz kiszőlén.
Melyen tul egykor... nem ismeresz panaszt.

De jött a való!... s magas álmaidat
Ábrándjaival — szélyelosztatá...
S helyébe, a mely üdvét ölje meg
A csalódásnak nagy kelyhét adá:

Szíved szeretett!... és te nő levél...
A kit szeretted, nem szeretheted!...
S szeretned kell azt, kit tán gyűlöled!...
S ki semmité tett azzal, hogy — szeret.

De így van ez lásd!... a lány lángoláb,
Csak egyszer szeret, csak egyszer hevül.
Mégis gvakorta ez egy üdve is...
Lehull, s könyvi árján emérl!...
Pedig szerelme virág... s ha egyszer
Elyhított, — többé nem virul soha!...
Hasztalan kíván vlni még tovább;
Szerelmünk minden égi sugara!...

Addig boldog a lány csak, míg szíve
Magasztos jövőt, üdvét álmodik...
Mig szerelmének tündér-szárnyai
Lelkét az ábránd mennyén rengetik! —
Honnan ha leszál! — nincs többé erő:
Mely e magassa felvihesse még!...
— A napsugár is, ha már földre szállt;
A föld porában — foszlék szerzesztét. —

Mig leány voltál — tied volt e menny...
Családod kellett!... hiszen szíved van!...
A nászkoszoru nem adott gyűnyört...
Hisz éltél — mint látt, egykor boldogan!
Mint ha a szívnek elég volna a
Leánykor ábrándszülte édene!...
S a nőnek pedig elég — hogya van
A multból egy szép emlékezete!...

Ne vádold magad!... nem te műved az:
Hogy üdvöd végkép porba hullt, omolt...
Te mint jó gyermek, engedél a vad
Sorsnak, mely a kín tömlőjébe tolt...
Nyugodt lehetsz... mert megtevéd a mit
— Bár fájt lelkednek — a balsors akart. —
Mi együtt sirunk veled, a kitől
Oly messze tűnt el a szerenesept...

Ne félj, hogy lelked megtörje a kín...
Oh a kín nagyon óriás mester ám...
Lassan emészt, és előhalottkint
Átviss az élet tar sivatagán...
Pedig a virág, mit a télbe dob
Az emberkék, oly hamar összefagy...
Mig te télle vált boldogágodnak
Lassan hervadó jégvirága vagy...

Irgylik sorsod... s boldog vagy, hiszik!
Pedig ha tudnák, hogy az csak valál! —
Nem rangban, fényben kél az üdv, — hanem
Érző, nemes szív lángsugárjánál...
Rang és pompa mind átok akkor, ha
Nem emeli azt lángzó szerelm!...
S hogy boldog légy hölgy: ne tudd legalább,
Hogy nem szerethetsz forrón, melegén!

Mikola László.

tárgyában jan. 13-án d. u. 3 órakor a takarékpénztári helyiségben értekezlet tartott. Elnöke volt Dr. Bleuer Miklós, jegyzője Nagy János. Pesten lakó egyénekből egy küldöttös választott, melynek a megye által elfogadott emlékiratban kifejezett tervszerinti értékesítését a megye monumentális épületeinek, illetékés helyen szorgalmazni leendő feladata. E küldöttös tagjaiul: Gr. Dégenfeld Imre, Br. Vécsey József, Gr. Lónyay Menyhért, Tokaji Nagy Lajos, Dr. Korányi Frigyes, Szoboszlai József és Dr. Mandel Pál választottak.

Alkalmuk volt megsejmelni, a szegedi országos ipar-termény- és állatkiállítási bizottság által — városunk derék iparosai Andráscsik József polgármester részére e napokban megküldött emlék érmet, bronz eme felirattal: Emlék érme. Az 1876. évi országos ipar-termény- és állatkiállítás Szegeden. A kiállítás oklevél közepén pedig — melynek rajz alapzatai valóban művészi kivitelűek — a következők olvashatók: 1618 főkönyvi szám. Az 1876. évi magyar országos ipartermény- és állatkiállítás. A kiállítás által választott bíráló bizottság szakértő ítélete alapján Andráscsik József urat Nyiregyháza lakatos munkáért: Emlék érmmel tüntette ki. Szeged, 1876. évi szept. hó 30-án Dány Ferenc kiállítási elnök Bakay Nándor végrehajtó bizottság elnök, Gelléry Mór kiállítási titkár. Andráscsik József polgármesterünk, már három önkéntes kiállításra tüntetett ki, melyek közül az egyik aranyérem. Úgy halljuk, hogy újf. Pintér István városunk derék asztalosja is hasonló kiállításra részesült a szegedi országos kiállítás alkalmával azon két szép ágyért, melyet annak idejében sokan láttunk a városban, azt is hallottuk, hogy ezen két ágy 800 forint kelt el ott Szegeden. Felemlítettük ez eseteket intő és buzdító példák gyanánt városunk iparos polgárainak. A két kiállításról és szorgalmas polgármesterünknek pedig kívánjuk, hogy sokáig éljenek!

(f) **Egy női hulla** találtatott múlt év decz. hó 14-én símanapszűrőre vezetett ut melletti árkokban esont keménynyé fagyva, mintegy negyvenöt éves közep termétt, himlő helyes arczu volt a szerencsétlenül járt szegény nő.

— **Egy üdvös eszmény** megvalósítását indították meg Nagy-kállón társadalmi uton; t. i. az ott levő m. kir. főreáliskola mellett egy áptintézet felállítását, mely a szegényebb sorsú real-iskolabeli növendékeket öleső kosszal, lehetőleg a legszegényebb s kintülő szorgalmat és fedhetlen jellemüket ingyen látja el. Egy tekintélyes és vagyonos polgár Bérress Ferenc egyelőre felajánlott 5 köböl gabonát; egy vidéki magát megnevezni nem akaró egyén egyelőre 2 frtot. Később ha a mozgalmi megindulást többet, Az eszme üdvös, csak ember kell a dolog élre, a ki az ügyet szívével lélekkel felkarolja. Hyenekben pedig hála égnek! Kállóban nincs hiány! Csak élre! Sokszor ismétlődött már Krisztus óta az a példázat, hogy a mustár magból terelődés előlá lett, vajha! ebből is lenne mielőbb, hogy jöttev árnyékában s ágai alatt minél több szegény ifjú találna meenedéket tanulási kedvével a szükség és szegénység elől!

(ez) **Öngyilkosság.** A királyi- és Görög szállási bizsátok elválasztó árok partján levő egyik árkafán mint egy negyven éves férfi hulla találtatott múlt évi december hó 21-én felakasztva. A szerencsétlen öngyilkos fekete deska huszárkát, melkődmönt, fekete foltos nadrágot és fekete bárnybőr sapkát viselt. Az ismeretlen Nyiregyháza kórházba szállítottott.

(g) **Felgyv év es** hó 15-én ejtették meg N. Kállón a megye biztonmányi pótválasztás. Elválasztottak: Görömbey Péter, (lapunk derék munkatársa), Schurina István, realiskola igazgató és Berettyó János, tak. pénztári titkár mind hárman köztisztviselőben álló egyének, kiknek megválasztásuk felett örömlöket fejezzük ki.

Mindenféle a hazából és Nagyvilágból.

* **Egy 29 éves szerb golyó** Kolozsvárt. A lefolyt ünnepek alatt egyik széles körben ismert tevékeny polgármesterünk Popini Nándor, mint patiens nyit be Dr. Brandt József hírneves műtörkés panaszát adván elő, hogy közelből egy óta arca koronként megdagad, roppant fájdalmas lesz, szóval e baja miatt sokat kell szenvednie; több orvos által gyógyítottat magát, s habár ezek esetenként enyhítették is szenvedéseit, de esakhamar is-

mát előállottak fájdalmai. Most a karácsonyi ünnepek alatt Kolozsvárt idejében, nem mulasztotta el, hogy e jeles orvos tanácsát, esetleg segélyt e bajában igénybe vegye. Dr. Brandt feszülten hallgata a patiens panaszát, hogy, különösen a baloldali ornyvilásban érez tompa fájdalmat s nehézséget, továbbá, hogy az ornyvilan keresztül nehezen „szuszog”. A műtő mindenre figyelmesse léve, az ornyüregret kataszloni kezdé, a katasz az ornyüreg külső fala táján valami kemény kússé tárgyra talált, mely érintésre mozog, sőt üregében forog is. A kataszt kihuzva, annak végén az érintkezési pontoknak megfelelőleg, feketés koromszerű por, közötté több fém-szerűleg fénylő szemese volt látható; meglepetve a találaton, kérdé betegét: részletezne egyes adatokat biográfiajából, mert az ornyüregben talált kemény tárgy, nagy valószínűséggel egy fémdarabot jelez! — Nagyot nézett a beteg — hirtelen egy eszme látszott agyában felvillani, „az lehet — viszonzá — 1848 december havában a tanácsvozei sáncok előtt táboroztunk, én mint honvéd, épen egy szerb harezost vettem ezélba, midőn el-sülti akarám fegyveremet, arczom balfelén hirtelen egy kemény csapást érezek, egy golyó furódott arczomba, s földre rogytam; 5—10 perezig feködhettem a földön, ismét magamhoz tértem, sebzett arczom nagyon fájt már ekkor, megdagadt, erősen vézgett, úgy hogy száim is megtelt vérről. Végre pajtásaim a nagy beeskerek kórházba vittek, ott be is gyógyították sebemet, helye orrom mellett az arczom ime most is lézlik. A golyó. — ha nem es a földön — sebzés után mindjárt az aludt érrel együtt számból magam távolított el, habár határozottan nem állíthatom, de biztosan tudom, hogy kórházi ápolatásom alatt golyót nem távolítottak el. Különbön 29 évszle mabolnap a történetnek, semmi kellemetlenséget nem éreztem eddig!” Dr. Brandt többször vizsgálat után meggyőződött, hogy a kérdéses tárgy nem más, mint egy főngolyó, melynek mindenképeni eltávolítását próbál meg; miután ismételt kísérletek azt az ornyviláson keresztül kihuzni sikertelenek lettek, mert a későbbi vizsgálatokból kiderült, hogy a golyó nem a tulajdonképeni ornyüregben, hanem a szomszédos Highmorféle barlangban tézkel. Elhatározta a jeles műtő az arczom készített nyílása át kivenni a golyót. Az elszánt patiens — s különben is bátor veterán honvéd, nem riadt vissza a nehézségek és fájdalmak miatt elől, nyugodtan foglalta el kijelölt feközét a műtő-asztalon, melyet közben a műtér lére összejutott orvosok és tanulók vetek kíváncsian körül. Dr. Brandt, kitűnő sebész — most élét s halál ura — egy metszéssel keresztül vágta az arcz fágy részét — a vérző üterek hirtelen alakóttérnek — vést s kalapácsot nyujtanak a műtőnek, ki bámulatosan nyugodalommal vést fel a felső állsont kemény falát a barlang egész kiterjedésében. — Pár perezig — igaz, felette kínos — s a barlang nyitva van — a golyónak 28 év után kell látni napvilágot most. — A jelenlevők feszült kebelrel lesik — a barlang nyitva áll — de golyó nem látszik! — Hogyan, hát esalóds lett volna! — borzasztó! — Nem a golyó ott van! Oly hosszú idő óta esontos burkó fejlődött körülte, mely részben elzárva tartatott. Páratlan ügyességgel nyitá meg műtörnk e capsulát, s ime egy nagy magyarónyi ólom golyót emel ki műszerével, mely kongva hullott alá a padozatra. Ez lett sorsa e hálátlan vendégnek, mely 28 évi békés együttlét után, tán honfitársai utnozva, fészengés henczegetni kezdett, míg türelmes gazdája végre is megúnyván, felmondta a barátságot, s óralán-czára fzte a békétlenkedő! „Hölgyfutár!”

Hasznos tudnivaló.

— **Az italméresíj jog.** (Folytatás) 6. Ha az 1. 3. és 4. pontok alatt említett bortermelő, iparosok és építkezési vállalkozók az ugyanazon pontokban tízesen megjelölt korlátozókat figyelembe nem véve, azoktól eltérőleg gyakorolnák a saját termésű borok — illetőleg szeszest italok árulását, vagy ha az ímént említett egyéneknek kívül bárki más az illető jogokból belevégzése nélkül bort, sert, pálinkát, szeszt s illetőleg bármintemű szeszest italokat az előző 5-ik pontban meghatározott mértéken aluli mennyiségben, vagy nem kötött edényekben, illetőleg hordókban vagy zárt ládáknak árulna; azok az 1836. évi VI. t. cz. 2. § a és az 1840.

VII. t. cz. 2. §-ának értelmében a csap alatt levő eszest mennyiség elvesztésével büntendők, az ímént említett törvényczikkék szelleméből és a dolog természetéből önként folyván, hogy a csap alatt levő — bor, szesz, pálinka, vagy ser, illetőleg bármintemű szeszest ital alatt nem csak a csapon levő hordókban találató, hanem az abból más nyitott edényekbe, vagy üvegbe már leeresztett folyadék is értendő.

— Ha azonban a 2. pont alatt említett kereskedők az ugyanott előírt korlátozókat figyelembe nem véve, az italméresíj jog kárára, azoktól eltérőleg gyakorolnák a szesz vagy szeszest italok árulását, a regalejog esonkítás első esetében az 1836. évi VI. t. cz. 2. §-ában kimondott elközbizással, a második esetben a most említett elközbizáson felül 100 frtng terjedhető s az illető község szegényalapjára fordítandó pénzbiátsággal, a harmadikban elkövetett jogesonkítás esetében pedig a 2. pont szerint nekik engedélyezett szesz- és szeszestital-árulási kedvezményteljes elvonásával büntendők.

7. Az italméresíj jog tulajdonosának a 6. pontban elősorolt esetekben az 1836. VI. t. 2. §-ában kimondott, és közigazgatási uton végrehajtható elközbizáson kívül az 1840. évi VII. t. cz. 2. §-a értelmében jogában áll; szenvedett kárára és költségire nézve a törvény utján magának teljes elégtételt szerezni.

8. A volt földesur és urbéri község között, az urbéri köesmarolás iránt felmerülő jogi kérdések tárgyalása s elintézése az illetékes bíróságok hatásköréhez tartozván, ezek a jelenintézkedések által egyáltalán nem érintettek; valamint a jogosultság kérdésének bírói uton eldöntésig a fennálló gyakorlatnak (status quo) ideiglenes fenntartása, továbbá az urbéri községeket törvényesen megillető bormérés gyakorlatának szabályozása, valamint az italméresíj jog esonkításának, illetőleg a szesz- és szeszestitalok árulása körül elkövetett kihágásoknak megbüntetése a közigazgatási hatóságok hatásköréhez tartozik.

9. Az e tárgynál felmerült panaszok megvizsgálására és első fokú elintézésére megközelíti a járási szolgabíró, törvényhatósági joggal bíró városokban a városi kapitány, Budapest főváros területén a kerületi előjáró, rendezett tanácsú városokban pedig a városi hatóságzan hivatal, mely utóbbi ezen hatáskörét az ezelőböl állandóan megbízott előjárósági tag által gyakorolja.

Ezek e panasz tárgyat az érdekeltelek meghallgatása, s a törvényes bizonyítékok megszerzése által minden oldalról felderítván, a barátságos egyességet megkísérteni tartoznak, ennek nem sikerülése esetében a fentfoglalt panasz felett első fokulag határozatot hoznak, s azt felfolyamodási jog fenhagyása mellett az érdekeltelekkel szokott módon közlik.

Az ügy felülvizsgálatának lehetősége megköveteli, hogy az ily tárgyalásról rendes jegyzőkönyv vezessék.

10. Felfolyamodási esetén az eljáró hatóságunk tisztelőn álland az összes tárgyalási iratokat kimerítő jelentés mellett meggyekben rendezett tanácsú városokban az alispánhoz, törvényhatósági joggal bíró városokban és Budapest fővárosban a tanácsoshoz ferterjesztés. Az alispán, illetőleg a tanács nehezelt eljárást és határozatot felülvizsgálván, a panaszos ügyet második foku határozatával látja el.

11. A második foku határozat a közigazgatási bizottsághoz felebbezhető, de csak azon esetben, ha az az első foku hatóság határozatától eltér, vagy ha az egybehangzó határozatokban a szesz- vagy szeszestital árulási jogosultság elvonása mondatik ki. Ezen felfolyamodvány az első foku hatóságnál nyujtandó be, s második foku hatóság utján jelentés kíséretében a közigazg. bizottsághoz terjesztendő, mely az 1876. évi VI. t. cz. 61-ában megjelölt eset kivételével, az ügyben véglegesen dönt.

A fellebezések zárideje 15 nap.

Ezen szabályrendelet 1878. évi febr. 1-én lép életbe.

Budapesten, 1877. évi decz. hó 31-én.

Tiszta Kálmán s. k.

— **Sza bol es me gye közigazgatási bizottságának Nyiregyháza 1876. november 15-ikén tartott üléséből. Határozat.** Megyei járási szolgabírák és Nyiregyháza város polgármestere felhivatnak, hogy az 1868. XXXVIII t. cz. 1. 48. 50. és 52-ik, 1872. VIII. t. cz. 40. §§-ai értelmében tiltsák el a városi iparosokat életkoruk 12-ik évét még be nem töltött gyermekeknek iparos tanonczokul való felfogadásától, mivel azok fennebb idézett törvények szerint a mindennapi iskolába járasra

köteleztek, — továbbá elrendelték, hogy a 13—15 éves életkorú iparos tanoncok (mesterinasok) az ismétlő iskolába hetenkint telen 5, nyáron 2 órán, és esetleg a további képzőiskolába járjanak. Az intézkedés eredményéről jelentés bevaratik. Bónis Barnabás, m. k. alispán, mint bizottsági elnök.

— A z 1872. évi VIII. t. cz. 98. §-a értelmében felállítandó „iparbizottságok“ felállítására érdekeltek — Miskolc város képviselő testülete — karöltve derék iparos köreivel — tette meg az első lépést. Hogy ezen iparbizottságok szervezése elkerülhetetlenül szükséges, ezt igazolja a földmivelés, ipar és keresk. m. kir. miniszterium 12045. sz. 1876. okt. 1-én kelt rendelete is. Ezen rendeletben felhivatik valamennyi törvényhatóság, hogy minden közösségben, hol iparosok, segédtek és munkások nagyobb számmal laknak, ezeknek kívánataira külön iparbizottságok állíttassanak fel s az azok szervezetét és eljárását rendező szabályzat — jóváhagyás végett az illető szakminiszterium elj. terjesztessék fel. Kívánatos volna ha iparos polgártársaink — egyetértve városunk képviselő testületével ezen, az iparosok érdekeire oly kiszámíthatatlan beteloyással bíró intézményt Miskolcz példájára, mielőbb létesítenék.

— Nagyfejű Miklós rakamazi ügyvédnek Dobay Sándor, mint a megszünt „Szabolcs lapok“ volt szerkesztője ellen folyamba tett sajtó-perében f. é. február hó 15-én lesz a végtárgyalás. Debreezenben.

Vegyes.

— A Bostonban lakó magyarokról Balta András Amerikában lakó honfitársunk egy levelelől közli a „Hon.“ hogy az ott lakó magyarok közül egy, Sárközi Zénész, a többiek, névszerint Kakas Ede, Valkó Márton, Kapussy Ferenc, Bartha János, és Arnstein valamennyi szücs. Ez iparág legjobban jövedelmez Bostonban, ugy, hogy Kakas Ede, úz. letét százezer dollára becsülük.

— Uj repülőgépet talált föl Sale T. angol mérnök-kapitány, melylyel jelenleg tesznek kísérleteket Cathamben. — A gép ama részét, mely a légbé emelkedést eszközli, egyszerű keretekre feszített vászonzóll készítik és levegővel töltik meg. Mikor az egész készülék bizonyos magassággal emelkedett, tűzgyolyókkal ellátott ernyőt boesítanak le. E tűzgyolyók, mihelyt a géppel érintkeznek, fölrobannak s tűzzáppal hullanak le a földre. — Ezért a gép hadi ezélokra, az ellenség kipuhatolására kiválólag alkalmas.

— A világ levélforgalma. A föld ke- rekén hetenkint 5.310.000 óránként 360.000 levél expedáltatik. Ezen órási mennyiségű levél évenként 23 millió kilogramm papírossal emészt fel. ha minden levélnek csak minimális súlyát veszszük is. Ha valamennyi a mult évben szétküldött levél egymasmellé a földre rakatnék, az egész Szajnakerület be lenne borítva, melynek talaja pedig 47.000 hektárt tesz ki.

— A Vezuvró. Palmieri tanár a vezuv oldalon levő figyelő toronyból azt jelenti hogy a heg belsejében mozgalmat észlel. A füst nagyobb erővel és nagyobb mennyiségben tolu ki. Nem valószínűtlen, hogy közelebről kitörés tőnténik.

Szerkesztői izenetek.

K. P. urnak S.-N.-Patak. Lapunk irányja felől eddig már meggyőződhetett. Kérjük mielőbb nagybecsű közreműködését. A kezdet igen nehéz sulyát nagyon érezzük.

Nem kell ingyen sem! Bizony nem kell nekünk az efféle otromba élez.

A. Gy. urnak Gegény. Mi az adóbehajtási munkálat lett, hogy úgy hallgatsz, mint a... majd megmondjuk mi?

M. L. urnak N.-Kálló. Laci te! abbul.

Z. Gy. urnak T.-Dada. Minden, de minden elmarad-e hát örökre? és mines ott semmi amiről szállani lehetne. Mi azt hisszük, hogy akad, csupán egy kis akarat kellene hozzá.

Náczinak. Kénd is csak amolyan vén murmotér lett már, eszik, iszik pipázik punctum, egyébbel nem gondol semmit, pedig hát akkor kellene az embernek segíteni mikor szüksége van rá.

Gávy Sándornak. Köszönjük a beküldött — s valóban közérdekű cikket. Ha ilyeneket küld mindég szivesen látott lesz udvarunknál.

Mirtus lomb. Saját fejére tegye fel ugy bizonyosan rá ösmernek.

Huzdrá ezigány a nótamát. Ezt Domby Lacinak mondja ön ne nekünk, mert ha mi fogunk önnek muzsikálni, akaratlanul is tánczra kerekedlik.

Dr. K. J. urnak Debreezen. Az a hallgatás örökké fogé tartani? Azok a menyeyei poéták elbeszélhetnék már egyszer, hogy kinek, hol a helye?! Vagy talán elaludtak azok is?!

P. A. urnak Gyulához. Beesés levélet vettük, a t. példányokat küldjük, várva ígérethez mérten szives közreműködését. Sorait — kegyes engedelmével — megyének t. közönségének tájékozása végett egész terjedelmébe közöljük.

Táborszky és Parschuraknak B.pest. Lapunkból meggyőződhetnek önök miszerint szives ajánlatukat elfogadtuk.

Dr. K. I. urnak Debreezenben. A vett dolgozatot igen köszönjük, azonban boesánatot kértünk, hogy nem közölhetjük, de a politikába nem avatkozhatunk. Azokból a világismerttel teljes közgazdaságiaktól kérnénk, ha szabad.?!?

MIKECZ JÓZSEF

felelős szerkesztő és kiadó.

A közönség köréből *)

FELHÍVÁS.

Tekintve: hogy Nyiregyháza várossa részéről szabály rendeletileg megvannak hatá-

*) E rovat alatt közlöttekért csupán a sajtó irányában vállal felelősséget a Szerk.

rozva a fogadók, kávéházak, ezukrászda és koreasmák zár órái. —

Tekintve: hogy ezen zár órák több helyen — még pedig egyenesen a rendőrség elnökésével — meg nem tartatnak.

Tekintve: hogy több helyeken a tiltott hazárd kártyajáték — a legnagyobb mértékben — üzetik, mint az legközlebb is — több helybeli polgár világos megrottásával történt.

Tekintve: hogy városunk főkapitánya egy ily ügy vizsgálatát, a mint mi tudjuk, azért nem tudta befejezni, mert — mint ő állítja egy ily egyen hollétét — ki jelenleg Kék közösgében állandó lakással bír — nem tudta.

Köteles tisztelettel kérjük Nyiregyháza város t. főkapitányát:

1-ór Hajlandó-é a zár órák megtartására a fennálló szabály rendeleték értelmében, az illető rendetlenkedőket kötelezni:

2-or Hajlandó-é a polgárság koppasztására mindég készen álló — hazárd kártyabarlangokat kikutatni és azokat a kikélt ezen rendetlenkedés történni szokott — a törvény szigorával sújtani.

3-or Hajlandó-é ama bizonyos vizsgálatot — most midőn már az illető kihallgatandó ur lakhelyét — általunk — tudja, befejezni.**)

A. J.

FELHÍVÁS.

Tekintve: hogy minden közvagyon kezeléséről pontos számadás vezetendő s az legalább minden év utóján az érdeklött közvagyon tulajdonosokkal közlendő.

Tekintve: hogy a nyiregyházi rom. cath. egyház minden évben megválasztja gondnokát, a kinek az egyház pénztárát kezelnie kellene, de azért soha egy fillért sem kezel.

Tekintve: hogy ezen egyház közgyűléseit — melyben az egyházi közvagyonról az illető számolni tartozik — ezélett mindég „minden szentek“ napján szokta megtartani, azonban az most még máig sem tartatott meg.

Egész tisztelettel kérjük főtisztelendő Simon Endre nyiregyházi plébánus és esperes urat, mint ki a nyiregyházi rom. cath. egyház közvagyonát tényleg jelenben kezeli, — hajlandó-e a lehető legrövidebb idő alatt egy egyházi közgyűlést egybe hívni? Hajlandó-e ezen gyűlés előtt — az általa kezelt — egyházi közvagyonról pontos és kimerítő számadást tenni?

Ezen tiszteletteljes kérdésünket — egyházunk érdekében erkölcsi kötelességünknek ismertük a főt, esperes urhoz intézni; s tettük azt azon reményben: hogy a feleletet — egy mielőbb egybe hívandó közgyűlés előtt teendő pontos számadás fogja képezni ezen kérdésünkre.

M A

H i r d e t é s e k.

Hirdetés.

Van szencsém értesíteni a n. é. közönséget, miszerint a jelen nyomasztó viszonyok következtében — leszállított áron. Készíték minden a könyvkötészeti szakmába vágó munkálatokat, u. m. bármily nagyságu könyvek papir, vászon, bőr, selyem, és bársony borítékba egyszerűen vagy diszmunkával leendő bekötését, különösen ajánlom könyvkötészetemet az állami megyei és magán hivatalok uradalmak nagybecsű figyelmében, mely úgy jutányosság mind szilárdaság tekintetében felülmulhatatlan.

Teljes tisztelettel
MINICH A.
könyvkötő.

Első ház.

A nagy kállói nteza keleti szegletén levő 1036-ik számú ház igen kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó, tudakozhatni a nevezett házban a tulajdonosnál és a „Nyiregyháza“ szerkesztőségében.

2 3—3

Hirdetés.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a nagy érdemű közönséget; miszerint elvállalok minden a résnöki szakmába vágó munkálatokat,

u. m. sirkövek és sirkeresztek kifarragását, az azokra szükséges betű és eteket, fából készített dísz faragványokat minden nemű betűk tetszés szerinti minőség s mennyiségben elkészítést — továbbá készitek, megrendelés szerint, mindenféle díszfigurákat, melszobrokat és szentképeket érez fa és gipsz anyagból.

Midőn a mélyen tisztelt közönséget erről teljes tisztelettel értesítem, magamat nagybecsű pártfogásukba ajánlom.

Teljes tisztelettel

Váralyai Géza
vésznök.

Nyiregyházán a serház utcán.